

1948

AZ ŐS KAJÁN

Irta: NADÁNYI PÁL

48
9/21

A harmincas évek elején, amikor igen nagy ur volt a dollár, Fülöp Ilona fedezte fel a 12-ik utcában, a Third és Fourth Ave. között a kis magyar vendéglőt, ahol 35 vasért teljes ebédet kaptunk. Hetente egyszer velünk ebédelt Sieu is és ilyenkor mindig elkésve érkezünk vissza a Union Squarei szerkesztőségbe.

— Kimenőm van — mondogatta kedves, huncut mosolyával — ilyenkor jó barátok nem rohanak el.

Sicut minden érdekelte, kis pletykák éppen úgy, mint a nagy világesemények. Ha politikusokról, államférfiakról, írókról, színészekről, művészekről volt szó, mindig tudott valami jellegzetes kis történetet, amely igazi lényükbe világított be.

Pillanatok alatt fedezte fel a legkiszögélőbb jellemvonásokat s ez volt szinte utolérhetetlen karikatúraművészetének a legfőbb titka. Emlékszem, egyszer, arra a kérdésemre, hogy miképpen is indult el a világsikerek útján, ezt a kis történetet beszélte el:

Sok reménnyel, de szegényes pénztárcával érkezett Párisba. Felkereste az egyik nagy párisi lap szerkesztőségét és munkára ajánlkozott. A szerkesztő ridegen elutasította. Az egész beszélgetés mindössze egy percig tartott. Mialatt a szerkesztő a kemény "nem" mondotta, Sieu rajzolt. S mikor vége volt az interjunak, Sieu elébe tárta karikatúráját. A szerkesztő előbb elkomorodott, aztán nevetni kezdett. S másnap már Major Henrik a nagy párisi lap munkatársa volt.

3

Az Ős kaján, huncut mosolyú kedves Major Sieu, akinek csak barátai voltak, ellenségei sohasem, örökre eltávozott. Hosszu és fájdalmas szenvedéstől váltotta meg a halál. Ő, aki mindig arra figyelmeztetett, hogy jó barát nem rohan el, most maga rohan el tőlünk oda, ahonnan még "kimenőt" sem kaphat többé.

2

A karikatúra rajzolás csak játék, mulatság volt a számára. Igazában a festőművészet izgatta. Studiójában gyakran megállás nélkül festett. Első new yorki kiállítása előtt 57th streeti műtermében mutatta meg a kiállításra szánt képeit. Egyik nagyobb szerűbb volt a másikinál. A legjobban az önarcképe fogott meg.

— Az Ős kaján — jegyeztem meg, mire Sicu nevetni kezdett.

— A disznófejű nagyur? Valóban sokszor, nagyon sokszor gondolkodom Ady verseire.

Ezek voltak Sicu legboldogabb évei. Nemesak neki voltak nagy sikerei, feleségének és mostoha-leányának. Leila Georgie-nak is, akinek ekkor jelent meg első regénye s Hollywoodba hívták filmírónak.

Az 57ik utcai Major stúdió elcsendesült az utolsó években. Leila fiatalon meghalt s azóta elmaradtak a partik, elmaradtak a kedélyes esték és vasárnap délutánok, amikor Sicu kaján mosollyal a szája szélén, pillanatok alatt "kapta le" s karikatúrázta ki vendégeit.

Amikor utoljára találkoztam vele, flemingtoni emlékeinkről beszéltünk. A Lindbergh baba elrablásával és megölésével vádolt Hauptman tárgyalásáról Sicu készítette a legjobb rajzokat a világsajtó számára. Az esküdteknek nem is kellett volna áttanulmányozni a bizonyító anyagot. Major Sicu rajza olyan erővel tárta fel a gonosztévő sötét, büns lelkét, hogy aki ezt a rajzot látta, az előtt nem lehetett többé kétséges, ki követte el a gyilkos emberrablást.